

COMING OUT

Przez całe lata, kiedy przychodziłem na jakieś przyjęcie, wiedziałem, że jeśli się ujawnię, to nie od razu. Mogłem rozglądać się godzinami i mój radar nie był w stanie ich wyczuć. Mogłem czekać i nic. Przy mnie nigdy nie przekazywali sobie żadnych znaków.

Jednak od kiedy publicznie się wyoutowałem, wielu już przy uściśnięciu mi ręki deklaruje, że też są.

Teraz już na wejściu obstepuje mnie grupka i: „Ja też!”, „Ja też!”, „I ja też!”. Nie zliczę, ile maili dostałem przez ostatnie lata z wyznaniem w stylu: „Cieszę się, że mogę do Ciebie przynajmniej pisać. Karol”.

Kiedy już się ujawnimy, z przyjemnością obserwuję, jak poprawia nam się od razu humor i rozluźniają mięśnie twarzy. Nawet wśród obcego i nieznanego otoczenia – pożądamy się.

Kiedy przez kilka minut przeżywamy odrobinę wspólnej przyjemności, od razu widać, czym dla nas, czechofilów, są Czechy.

Są jak deser, jak bita śmietana, jak polewa czekoladowa, której nie sposób się oprzeć.

Są tą częścią naszej osobowości, której nie mamy. Tęsknimy do niej. Szukamy, ale w Polsce z wielu powodów nie możemy znaleźć. Są jak kobieta dla drag queen.

Każdy z nas ma zaraz w głowie jakiś czeski dowcip, scenę z filmu lub zachowanie, które przytacza na dowód tego, jak Czesi się od nas różnią.

Mój kolega (Piotr Lipiński, reporter) pieści wspomnienie z gospody (Na Skalce, róg ulic Na Veseli i 5. května w Pradze), gdzie zobaczył mężczyznę, który siedział przy piwie ze swoim psem. On na krześle, pies na podłodze. Brodaty pan nabierał wskazującym palcem piany z kufła i delikatnie karmił nią szczęśliwego psa.

Mój znajomy (Jozef Lorski, informatyk) pieści wspomnienie takiej scenki z Moraw:

„Piekarnia, w której sprzedaje się pieczywo, słodkości, kanapki, a nawet placki kartoflane. Jedyna w tym sklepie sprzedawczyni, młoda dziewczyna, rozmawia głośno przez komórkę. Śmieje się, opowiada jakąś historię z poprzedniego dnia, tymczasem tworzy się coraz większa kolejka. Trwa to pięć minut, dziesięć, patrzę i czekam, aż się ktoś wkurzy. Ludzie cierpliwie stoją, a nawet się uśmiechają. Wreszcie sprzedawczyni kończy rozmowę i tłumaczy, że to była ważna sprawa. Na to klient z uśmiechem: <<Musiała pani wygadać chyba ze dwieście koron>>. I nikt nie miał pretensji”.

Moja znajoma z forum „Czechy” na Gazeta.pl Mirka Hanczakowska pieści wspomnienie z Ołomuńca. Była w dość zaawansowanej ciąży i szła sobie wieczorem na spacer. Zobaczyła, że na końcu pasażu bije się grupa młodzieży. W Polsce - jak mówi - zawróciłaby, ale w Czechach nie przyszło jej to do głowy i bezrefleksyjnie szła wprost na walczących. A oni, widząc ją, przestali się bić, zrobili jej przejście, po czym zaczęli się tłuc dalej.

Ja pieszcę wspomnienie znad pisuaru (na stacji metra Plac Republiki w Pradze). Gdy podniosłem wzrok na ścianę, na wyblakłej, niebieskiej naklejce, przyklejonej tu jeszcze w ubiegłym wieku, widniał napis: PIELĘGNUJCIE PRZYPADKOWĄ ŻYCZLIWOŚĆ I PIĘKNE CZYNY POZBAWIONE SENSU.

Czy gdzieś w świecie istnieje jakaś grupa cudzoziemców, która przechowuje podobne imponderabilia z Polski?

Żeby jednak nie ulec (łatwej u mnie) skłonności do mitologizowania i idealizacji, użyję teraz poglądu Oscara Wilde'a, że najbardziej nie lubimy ludzi, którzy mają takie same wady, jak my.

A więc dlatego uwielbiamy Czechów.

Bo to naród, który ma zupełnie inne wady.

[Mariusz Szczygieł, *Zrób sobie raj*]

1. Co znaczą te słowa?

ujawnić się	torować komuś drogę, okrążyć kogoś
wyoutować się [fonet. wyautować]	być czułym, czule dotykać
obstępować (kogoś)	coś odkryć przed kimś, pokazać prawdziwą naturę
pieścić	dbać o coś lub kogoś, troszczyć się, zajmować
pielęgnować	być na uboczu, pozostawać z daleka od czegoś lub kogoś, oddalić się

2. Na podstawie przytoczonych wspomnień kilku osób odpowiedz, jakie cechy Polacy cenią najbardziej w Czechach. Możesz wykorzystać rzeczowniki z ramki.

- a) wspomnienie o panu, który karmi psa – _____
- b) wspomnienie o sprzedawczyni, która rozmawiała przez telefon – _____
- c) wspomnienie o grupie bijących się chłopców – _____
- d) wspomnienie o napisie w toalecie – _____

bezpretensjonalność, przyjaźń, swoboda, humor, bogata wyobraźnia, szacunek, kulturalność, stanowczość, uczciwość, cierpliwość, szczerłość, otwartość

3. Do podanych słów dobierz antonimy (wyrazy o przeciwnym znaczeniu).

odchodzić	pielęgnować
stracić, zgubić	wylewać
być takim samym (jak ktoś inny)	nie poddawać się
kupować	dostać, otrzymać
nie interesować się kimś, nie dbać o niego	sprzedawać
ulegać (komuś, czemuś)	przychodzić
nabierać (coś)	różnić się

4. Czym są stereotypy? Uważasz je za zjawisko pozytywne czy negatywne? Uzasadnij swoją odpowiedź.

1) Połącz rzeczownik z odpowiednim przymiotnikiem.

1. krasnal	A. berliński
2. koziolki	B. krakowski
3. filmówka	C. łódzka
4. targ	D. paryski
5. paprykarz	E. poznańskie
6. molo	F. sopoćkie
7. pierniki	G. szczeciński
8. powstanie	H. toruńskie
9. syndrom	I. warszawskie
10. mur	J. wrocławski

2) Wybierz prawidłową formę. Czy wiesz, co znaczą poniższe frazy, zwroty lub wyrażenia?

1. mądry *Polak* / *Rosjanin* po szkodzie / zgodzie
2. goły jak święty *polski* / *turecki*
3. Polak, *Węgier* / *Słowak* – dwa bratanki, i do szabli, i do szklanki
4. chodzić jak *szwajcarski* / *austriacki* zegarek
5. źle się dzieje w państwie *duńskim* / *kubańskim*
6. *czeski* / *hiszpański* film
7. raz na *austriacki* / *ruski* rok
8. *rosyjska* / *ruska* ruletka
9. potop *szwedzki* / *szwedki*
10. siedzieć jak na *tureckim* / *greckim* kazaniu
11. kochajmy się jak bracia, liczymy się jak *Żydzi* / *Niemcy*
12. udawać *Greka* / *Norwega*
13. odkryć *Amerykę* / *Afrykę*
14. wyjść po *angielsku* / *turecku*
15. *angielska* / *londyńska* pogoda
16. *austriackie* / *włoskie* gadanie
17. *francuski* / *angielski* pocałunek
18. strajk *polski* / *włoski*
19. *angielski* / *czeski* piłkarz
20. *niemiecki* / *fiński* domek
21. futbol *amerykański* / *brytyjski*
22. *argentyńskie* / *brazylijskie* tango
23. cyfry *rzymskie* / *polskie*
24. *azjatycki* / *amerykański* tygrys
25. *francuski* / *niemiecki* piesek
26. *szwedzki* / *duński* stół
27. *afrykański* / *azjatycki* upał
28. choroba *grecka* / *filipińska*
29. *arabskie* / *egipskie* ciemności
30. *niemiecki* / *francuski* porządek
31. klucz *francuski* / *węgierski*
32. *słowiańska* / *germańska* dusza

3) Ortografia ma znaczenie. Wyjaśnij różnicę między tymi słowami.

1. Węgierka –
węgierka –
2. Rzymianie –
rzymianki –
3. Kanadyjka –
kanadyjka –
4. Bawarka –
bawarka –
5. Hiszpanka –
hiszpanka –
6. Angielka –
angielka –
7. Japonki –
japonki –
8. Holender –
holender –
9. Finka –
finka –
10. Polka –
polka –
11. Chińczyk –
chińczyk –

4) Dopisz odpowiedni wyraz (związany z odpowiednim regionem, krajem albo nacją).

1. ciasto .....
2. chłodnik .....
3. pierogi .....
4. barszcz .....
5. sos .....
6. orzech .....
7. zupka .....
8. kapusta .....
9. losoś .....
10. ziele .....
11. koper .....
12. kluski .....
13. ser .....
14. czekolada .....
15. .... pieprz
16. .... cygara
17. fasolka po .....
18. ryba po .....
19. karp po .....
20. kawa po .....

JAKA JEST TWOJA NARODOWOŚĆ? - NARZĘDNIK PO CZASOWNIKU "BYĆ"

What is your nationality? Instrumental after the verb "to be"

KTO TO JEST?		KIM JESTEŚ?		LICZBA POJEDYNCZA / Singular		LICZBA MNOGA / Plural	
TO JEST ... (+NOM)	JESTEM ... (+INST)	RODZAJ	RODZAJ	RODZAJ	RODZAJ	RODZAJ	RODZAJ
RODZAJ	RODZAJ	RODZAJ	RODZAJ	RODZAJ	RODZAJ	RODZAJ	RODZAJ
RODZAJ	RODZAJ	RODZAJ	RODZAJ	RODZAJ	RODZAJ	RODZAJ	RODZAJ
ANGLIK <i>m</i> ANGIELKA <i>f</i>	ANGLIKIEM ANGIELKĄ	FRANCUZ <i>m</i> FRANCUZKA <i>f</i>	FRANCUZEM FRANCUZKĄ	PORTUGALCZYK <i>m</i> PORTUGALKA <i>f</i>	PORTUGALCZYKIEM PORTUGALKĄ	POLAK <i>m</i> POLKA <i>f</i>	POLAKIEM POLKĄ
AUSTRIAK <i>m</i> AUSTRIACZKA <i>f</i>	AUSTRIAKIEM AUSTRIACZKĄ	GREK <i>m</i> GRECZYNNKA <i>f</i>	GREKIEM GRECZYNNKĄ	HISPAN <i>m</i> HISPANKA <i>f</i>	HISPANEM HISPANKĄ	RUMUN <i>m</i> RUMUNKKA <i>f</i>	RUMUNEM RUMUNKĄ
BELG <i>m</i> BELGIJKA <i>f</i>	BELGIEM BELGIJKĄ	HOLENDER <i>m</i> HOLENDERKA <i>f</i>	HOLENDREM HOLENDERKĄ	SŁOWAK <i>m</i> SŁOWACZKA <i>f</i>	SŁOWAKIEM SŁOWACZKĄ	SŁOWENIEC <i>m</i> SŁOWENKA <i>f</i>	SŁOWENIEM SŁOWENKĄ
BUŁGAR <i>m</i> BUŁGARKA <i>f</i>	BUŁGAREM BUŁGARKĄ	IRLANDCZYK <i>m</i> IRLANDKA <i>f</i>	IRLANDCZYKIEM IRLANDKĄ	SZWED <i>m</i> SZWEDKA <i>f</i>	SZWEDEM SZWEDKĄ	WĘGIER <i>m</i> WĘGIERKA <i>f</i>	WĘGRIEM WĘGIERKĄ
CHORWAT <i>m</i> CHORWATKA <i>f</i>	CHORWATEM CHORWATKĄ	LITWIN <i>m</i> LITWINKA <i>f</i>	LITWINEM LITWINKĄ	WŁOCH <i>m</i> WŁOZKA <i>f</i>	WŁOCHEM WŁOZKĄ	CZECH <i>m</i> CZESZKA <i>f</i>	CZECHIEM CZESZKĄ
CYPRYJCZYK <i>m</i> CYPRYJKA <i>f</i>	CYPRYJCZYKIEM CYPRYJKĄ	LUKSEMBURCZYK <i>m</i> LUKSEMBURKA <i>f</i> <small>(LUKSEMBURZANKA)</small>	LUKSEMBURCZYKIEM LUKSEMBURKĄ	AMERYKANIN <i>m</i> AMERYKANKA <i>f</i>	AMERYKANINEM AMERYKANKĄ	DUŃCZYK <i>m</i> DUNKA <i>m</i>	DUŃCZYKIEM DUNKĄ
CZECH <i>m</i> CZESZKA <i>f</i>	CZECHIEM CZESZKĄ	MALTANŃCZYK <i>m</i> MALTANKA <i>f</i>	MALTANŃCZYKIEM MALTANKĄ	CHIŃCZYK <i>m</i> CHINKA <i>f</i>	CHIŃCZYKIEM CHINKĄ	ESTOŃCZYK <i>m</i> ESTONKA <i>f</i>	ESTOŃCZYKIEM ESTONKĄ
FIN <small>(FINLANDCZYK)</small> FINKA <small>(FINLANDKA)</small>	FINIEM FINKĄ <small>(FINLANDKA)</small>	NIEMIEC <i>m</i> NIEMKA <i>f</i>	NIEMCEM NIEMKĄ	JAPONŃCZYK <i>m</i> JAPONKA <i>f</i>	JAPONŃCZYKIEM JAPONKĄ	ROSJANIN <i>m</i> ROSJANKA <i>f</i>	ROSJANINEM ROSJANKĄ

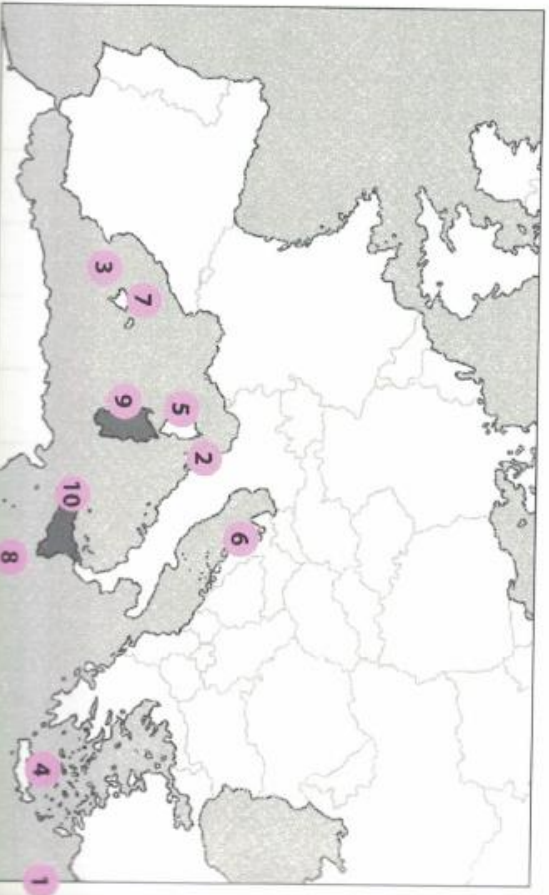
NARZĘDNIK INSTRUMENTAL

LICZBA POJEDYNCZA / Singular		LICZBA MNOGA / Plural	
RODZAJ	RODZAJ	RODZAJ	RODZAJ
RODZAJ	RODZAJ	RODZAJ	RODZAJ
RODZAJ	RODZAJ	RODZAJ	RODZAJ
-em, -iem (after k, g), -ą (exceptions)	-ą	-em, -i	-ami

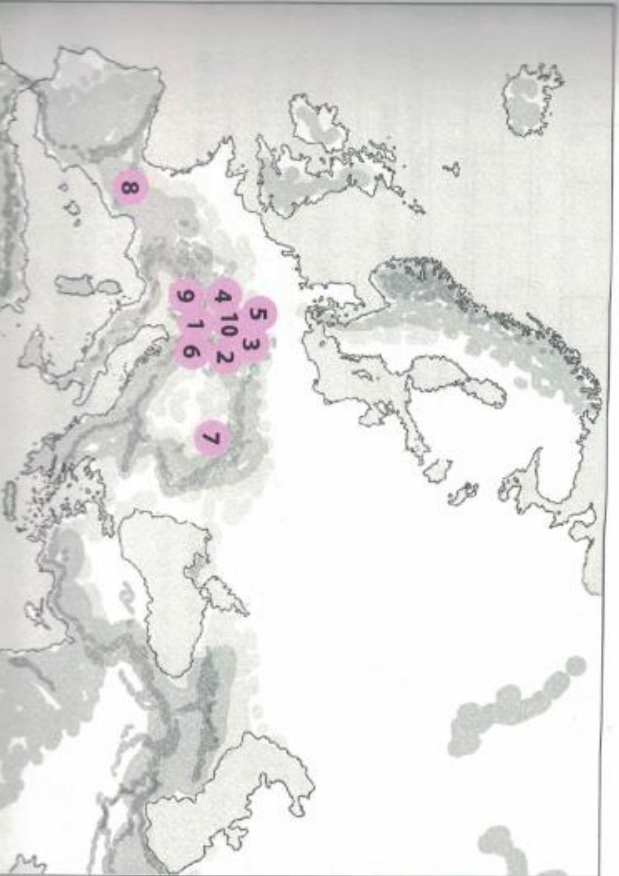
Fill in the correct forms of the names of the islands and mountain ranges.

A

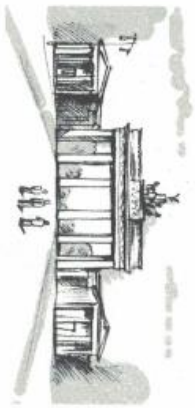
	wyspy	JADĘ NA... + ACC	JESTEM NA... + LOC
1	Cypr	na <i>Cypr</i>	na <i>Cyprze</i>
2	Elba	na	na
3	Ibiza	na	na
4	Kreta	na	na
5	Korsyka	na	na
6	Hvar	na	na
7	Majorka	na	na
8	Malta	na	na
9	Sardynia	na	na
10	Sycylia	na	na

	GÓRY	JADĘ W... + ACC	JESTEM W... + LOC
1	Alpy (pl)	w <i>Alpy</i>	w <i>Alpach</i>
2	Beskidy (pl)	w	w
3	Bieszczady (pl)	w	w
4	Góry Stołowe (pl)	w	w
5	Góry Świętokrzyskie (pl)	w	w
6	Dolomity (pl)	w	w
7	Karpaty (pl)	w	w
8	Pireneje (pl)	w	w
9	Sudety (pl)	w	w
10	Tatry (pl)	w	w

Put in the accusative and the locative singular or plural forms of the nouns and adjectives.

	MIASTA	JADĘ / LECE DO... + GEN	JESTEM W... + LOC
1	Ateny (pl)	do Aten	w Atenach
2	Berlin	do	w
3	Boston	do	w
4	Bratysława	do	w
5	Bruksela	do	w
6	Frankfurt	do	w
7	Gdańsk	do	w
8	Hamburg	do	w
9	Heliski (pl)	do	w
10	Katowice (pl)	do	w
11	Kopenhaga	do	w
12	Kraków	do	w
13	Lizbona	do	w
14	Łódź	do	w
15	Londyn	do	w
16	Madryt	do	w
17	Minik	do	w
18	Monachium	do	w
19	Moskwa	do	w

20	Neapol	do	w
21	Nowy Jork	do	w
22	Nowy Sącz	do	w
23	Oslo	do	w
24	Paryż	do	w
25	Petersburg	do	w
26	Poznań	do	w
27	Praga	do	w
28	Rzym	do	w
29	Sofia	do	w
30	Sopot	do	w
31	Szczecin	do	w
32	Tokio	do	w
33	Toronto	do	w
34	Warszawa	do	w
35	Waszyngton	do	w
36	Wiedeń	do	w
37	Wilno	do	w
38	Wrocław	do	w
39	Zakopane (adj)	do	w
40	Zielona Góra	do	w

! Did you know?

A lot of city names which are masculine take the ending **-a** in the genitive singular. A few city names which end in **-um** (e.g. Monachium, Bochum) do not decline in the singular.

City names ending in **-o** decline in the same way as normal neuter nouns if they are Polish names or Polish versions of foreign names (e.g. *Opczno, Wilno*) but they do not decline if they are foreign names (e.g. *Oslo, Toronto, Palermo*).

The name *Zakopane* declines like an adjective and has an irregular locative form: *Zakopanem*.

	PAŃSTWA	JADĘ < DO... + GEN NA... + ACC	JESTEM < W... + LOC NA... + LOC
1	Albania	do <i>Albanii</i>	w <i>Albanii</i>
2	Andora	do	w
3	Austria	do	w
4	Belgia	do	w
5	Bośnia i Hercegowina	do	w
6	Bułgaria	do	w
7	Chorwacja	do	w
8	Czarnogóra	do	w
9	Czechy (pl)	do	w
10	Dania	do	w
11	Estonia	do	w
12	Finlandia	do	w
13	Francja	do	we
14	Grecja	do	w
15	Hiszpania	do	w
16	Holandia	do	w
17	Irlandia	do	w
18	Liechtenstein	do	w
19	Luksemburg	do	w
20	Macedonia	do	w
21	Mołdawia	do	w
22	Monako*	do	w
23	Niemcy (pl)	do	w
24	Norwegia	do	w
25	Polska	do	w
26	Portugalia	do	w
27	Rosja	do	w
28	Rumunia	do	w
29	Serbia	do	w
30	Słowenia	do	w
31	Szwajcaria	do	w
32	Szwecja	do	w
33	Turcja	do	w
34	Wielka Brytania	do <i>Wielkiej</i>	w <i>Wielkiej</i>
35	Włochy (pl)	do	we
36	Białoruś**	na <i>Białoruś</i>	na <i>Białorusi</i>
37	Litwa**	na	na
38	Łotwa**	na	na
39	Słowacja**	na	na
40	Ukraina**	na	na
41	Węgry** (pl)	na	na